Európai Parlament
2024-2029

Foglalkoztatási és Szociális Bizottság

2025/2183(INI)

20.11.2025

JELENTÉSTERVEZET

a gazdaságpolitikai koordináció európai szemeszteréről: foglalkoztatási és szociális prioritások – 2026. évi éves jelentés
(2025/2183(INI))

Foglalkoztatási és Szociális Bizottság

Előadó: Nela Riehl

TARTALOM

Oldal

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÁLLÁSFOGLALÁSÁRA IRÁNYULÓ INDÍTVÁNY 3

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÁLLÁSFOGLALÁSÁRA IRÁNYULÓ INDÍTVÁNY

a gazdaságpolitikai koordináció európai szemeszteréről: foglalkoztatási és szociális prioritások – 2026. évi éves jelentés

(2025/2183(INI))

Az Európai Parlament,

– tekintettel az Európai Unióról szóló szerződés 3. cikkére,

– tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 9., 121., 148. és 149. cikkére,

– tekintettel a szociális jogok európai pillérére, amelyet a Tanács, a Parlament és a Bizottság 2017. november 17-én hirdetett ki és írt alá,

– tekintettel a 2026. évi éves fenntartható növekedési jelentésről szóló, 2026. november XX-i bizottsági közleményre,

– tekintettel a Bizottság és a Tanács együttes foglalkoztatási jelentésére irányuló, 2026. XXX-i bizottsági javaslatra,

– tekintettel az euróövezet gazdaságpolitikájáról szóló tanácsi ajánlásra vonatkozó, 2026. XXX-i európai bizottsági ajánlásra,

– tekintettel „A riasztási mechanizmus keretében készült 2025. évi jelentés” című, 2026. XXX-i bizottsági jelentésére,

– tekintettel a „2025. évi költségvetésiterv-javaslatok: Átfogó értékelés” című, 2026. november XX-i bizottsági közleményre,

– tekintettel Mario Draghi „Az európai versenyképesség jövője” című, 2024 szeptemberében közzétett jelentésére,

– tekintettel Enrico Letta „Much more than a market” (Jóval több, mint piac) című, az egységes piac jövőjéről szóló, 2024 áprilisában közzétett jelentésére,

– tekintettel az uniós szociális védelem és jóléti állam jövőjével foglalkozó magas szintű munkacsoport jelentésére, amelyet 2023 januárjában tettek közzé,

– tekintettel eljárási szabályzata 55. cikkére,

– tekintettel a Foglalkoztatási és Szociális Bizottság jelentésére (A10-0000/2025),

A. mivel 2025 júniusában az EU-ban a munkanélküliségi ráta 5,9% volt, míg az ifjúsági munkanélküliség továbbra is magas, 14,7%-os; mivel a magasabb foglalkoztatási szintek nem járnak mindig együtt minőségi munkahelyekkel, béremelésekkel és a termelékenység növekedésével;

B. mivel az európai szemeszter továbbra is a gazdasági, költségvetési, foglalkoztatási és szociálpolitika EU-szerte történő összehangolásának központi eszköze, és így lehetőséget kínál arra, hogy a társadalmi, környezeti és generációk közötti méltányosságot szisztematikusabban beépítsék a makrogazdasági irányításba;

C. mivel 2024-ben az EU lakosságának 21%-a volt kitéve a szegénység vagy a társadalmi kirekesztődés kockázatának (AROPE); mivel nem történt elegendő előrelépés azon célkitűzés felé, hogy 2030-ig 5 millióval csökkenjen a szegénység vagy a társadalmi kirekesztődés kockázatának kitett gyermekek száma;

D. mivel az éghajlatváltozás és a környezet pusztulása súlyosbította az egyenlőtlenségeket, és a legkiszolgáltatottabb csoportokat érintette; mivel a klímasemlegességre való átállás várhatóan mintegy 2,5 millió új munkahelyet teremt;

E. mivel a növekvő lakhatási költségek nyomás és a magas energiaárak jelentős terheket rónak a háztartásokra, ugyanakkor a lakhatási politika gyakran alulreprezentált az országspecifikus ajánlásokban;

F. mivel az EU számos tényező – többek között a rossz minőségű munkahelyek – miatt tartós munkaerő- és készséghiánnyal néz szembe;

G. mivel az adatok szerint a legtöbb tagállamban több erőfeszítésre van szükség annak a célnak az eléréséhez, hogy 2030-ra a felnőttek 60%-a vegyen részt oktatásban és képzésben; mivel az európai szemeszteren belül a szakpolitikai koordináció integrált megközelítése keretet biztosít a humántőke-fejlesztésbe és az oktatási és képzési rendszerekbe történő nélkülözhetetlen beruházásokhoz;

H. mivel a becslések szerint évente 192 milliárd EUR további beruházásra van szükség a szociális infrastruktúra terén, többek között a megfizethető lakhatás, az egészségügy és a tartós ápolás-gondozás, az oktatás és az egész életen át tartó képzés terén[1]; mivel további munkára van szükség az EU-n belüli szociális beruházási hiány és a szociális beruházások gazdasági megtérülésének méréséhez;

1. hangsúlyozza az EU szociális modelljébe való beruházás versenyelőnyét; kéri, hogy a szociális védelem és a jóléti állam jövőjével foglalkozó magas szintű munkacsoport ajánlásait, valamint a Letta- és Draghi-jelentés ajánlásait építsék be az európai szemeszter folyamatába; üdvözli a szociális jogok európai pillérének integrálását a gazdasági kormányzási keretbe, és felhívja a tagállamokat, hogy használják ki a szociális jogok európai pillérének prioritásaiba való beruházás kiigazítási időszaka meghosszabbításának lehetőségét; kéri, hogy az integrált irányítási keret tükröződjön az uniós intézmények belső folyamataiban, gazdasági és társadalmi szerveik egyenlő mértékű bevonásával;

2. úgy véli, hogy a Bizottságnak és a Tanácsnak fokoznia kell a szociális jogok európai pillérének végrehajtására irányuló erőfeszítéseit; kéri, hogy a szociális jogok európai pillérére vonatkozó cselekvési terv céljait teljes mértékben építsék be az európai

[1] „Európa helyreállítási szükségleteinek azonosítása” című, 2020. május 27-i bizottsági szolgálati munkadokumentum (SWD(20200098)), amely az „Európa nagy pillanata: Helyreállítás és felkészülés – a jövő generációért” című bizottsági közleményt (COM(2020)0456) kíséri.

szemeszterbe azáltal, hogy azokat referenciaértékekké teszik az európai szemeszter értékelései során;

3. üdvözli a Bizottság azon törekvését, hogy 2050-ig felszámolja a szegénységet, és hogy javaslatot kíván tenni egy minőségi munkahelyekről szóló jogszabályra; hangsúlyozza, hogy koherenciára van szükség az európai szemeszter, a szociális jogok európai pillérére vonatkozó cselekvési terv nyomon követése és e jövőbeli eszközök között, mérhető célokkal és megfelelő országspecifikus ajánlásokkal;

4. üdvözli a társadalmi konvergencia keretének állandó beépítését az európai szemeszterbe; hangsúlyozza az európai szemeszter fontosságát abban, hogy a szociális eredménytáblával együtt azonosítsák a kockázatokat és nyomon kövessék a felfelé irányuló társadalmi konvergencia terén elért eredményeket;

5. emlékeztet, hogy a szociális beruházások pozitív hatást gyakorolhatnak a gazdasági növekedésre, a termelékenységre és a versenyképességre, ezáltal támogatva a költségvetési fenntarthatóságot is, miközben előmozdítják a felfelé irányuló társadalmi konvergenciát; felhívja a Bizottságot és a Tanácsot, hogy a szociális beruházásokat tekintsék a fenntartható növekedés alapelemeinek;

6. hangsúlyozza, hogy a Bizottság megfizethető lakhatásra vonatkozó tervét jobban be kell építeni az európai szemeszterbe, nagyobb hangsúlyt fektetve a megfizethető, fenntartható és tisztességes lakhatásra az országspecifikus ajánlásokban; emlékezteti a hajléktalanság elleni küzdelem európai platformjáról szóló lisszaboni nyilatkozat aláíróit a hajléktalanság 2030-ig történő felszámolására irányuló célkitűzésre;

7. hangsúlyozza, hogy az oktatásba, a továbbképzésbe és az átképzésbe való beruházás stratégiai szociális beruházás, amely hosszú távon megtérül a versenyképesség és a kohézió szempontjából;

8. hangsúlyozza, hogy a generációk közötti méltányosságnak az európai szemeszter strukturális elemévé kell válnia; felhívja a Bizottságot, hogy a generációk közötti méltányosságra vonatkozó stratégiájának részeként építsen be az európai szemeszter értékelési keretébe a fiatalok jóllétére, a minőségi munkahelyekhez való hozzáférésre, a lakhatás megfizethetőségére, az oktatásra és a készségekre vonatkozó mutatókat, és módszeresen értékelje a költségvetési és reformajánlások hosszú távú hatásait;

9. elismeri, hogy a tagállamok kötelezettséget vállaltak arra, hogy 2035-ig évente a GDP 5%-át fektetik be az alapvető védelmi követelményekbe és a kapcsolódó biztonsági kiadásokba, többek között a nemzeti mentesítési rendelkezés aktiválása révén; hangsúlyozza, hogy az európai szemeszter keretében ezeket a kiadásokat összehangolt módon kell megtervezni;

10. megjegyzi, hogy az európai szemeszter 2026. évi ajánlásai alapvető szerepet fognak játszani a nemzeti és regionális partnerségi tervek kialakításában; úgy véli, hogy a reformokat és a beruházásokat annak alapján kell kiválasztani, hogy mennyire hatékonyak és eredményesek a vonatkozó országspecifikus ajánlások terén;

11. támogatja az európai szemeszter folyamatának demokratikusabbá tételét a Parlament erőteljes bevonásával a gazdaságpolitikai prioritások meghatározásába és a gazdaságirányítási döntések meghozatalába; ragaszkodik ahhoz, hogy a szociális

partnereket, a civil társadalmi szervezeteket, valamint a regionális és helyi szereplőket szisztematikusan vonják be az európai szemeszter folyamatába;

12. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak.